

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2014

Δελτίο Τύπου

Ο Συνήγορος του Πολίτη για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής των ανηλίκων και την αναπαραγωγή στερεοτύπων αντιλήψεων από τα ΜΜΕ

Κατά το διάστημα της λειτουργίας του ο Συνήγορος του Πολίτη έχει παρέμβει δημοσίως σχετικά με παραβιάσεις δικαιωμάτων παιδιών κατά την εκτεταμένη και επανειλημμένη χρήση της εικόνας τους και στοιχείων της προσωπικής ζωής τους από τα ΜΜΕ. Πρόσφατα δε, έγινε αποδέκτης αναφοράς για τον χειρισμό των ΜΜΕ στην υπόθεση της τετράχρονης Μαρίας που βρέθηκε σε καταυλισμό Ρομά.

Με αφορμή την παραπάνω περίπτωση, τα ζητήματα που απασχολούν την Αρχή ως προς τον ρόλο των ΜΜΕ είναι κυρίως:

- 1) Η **κατ' εξακολούθηση και καθ' υπερβολή προβολή** και ο σχολιασμός της εικόνας και των στοιχείων της προσωπικής ζωής του ανηλίκου, ενώ έχει εκλείψει ο λόγος δημοσιοποίησης της εικόνας του.
- 2) Η αυθαίρετη **γενίκευση αρνητικών σχολίων σε βάρος μιας συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας** (των Ρομά εν προκειμένω), με αφορμή περιστατικό που αφορά συγκεκριμένα πρόσωπα, καθώς και η εκτεταμένη **αναπαραγωγή**, ιδίως από ορισμένα μέσα ενημέρωσης, **στερεοτύπων και ρατσιστικών αντιλήψεων.**

Βάσει της νομοθεσίας, της νομολογίας και των αποφάσεων των οικείων αρχών (ΕΣΡ, ΑΠΔΠΧ), η παρουσίαση ανηλίκων θυμάτων ή ευρισκομένων σε δύσκολη κατάσταση κατ' εξαίρεση επιτρέπεται μόνον εφόσον είναι αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, δεν προκαλεί πόνο ή βλάβη στην προσωπικότητα του ανηλίκου και, σε κάθε περίπτωση, ύστερα από γραπτή άδεια των ασκούντων τη γονική μέριμνα ή επιμέλεια. Το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής περιορίζεται στις περιπτώσεις εξαφάνισης και κινδύνου, οπότε και ενεργοποιείται ο μηχανισμός του Amber Alert και η εισαγγελική παρέμβαση. Αλλά και οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να διέπονται από τα κριτήρια της προσφορότητας και της αναλογικότητας, να μην υπερβαίνουν το μέτρο της αναγκαιότητας και να μη γίνονται προς εκμετάλλευση της τηλεθέασης. Σύμφωνα επίσης με την οικεία νομοθεσία, δεν επιτρέπονται χαρακτηρισμοί και σχόλια ρατσιστικού, σεξιστικού ή ξενοφοβικού περιεχομένου και η ενθάρρυνση μισαλλόδοξων στάσεων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι οι αναφορές θα πρέπει να περιορίζονται στην εξυπηρέτηση του παραπάνω σκοπού και να μην επαναλαμβάνονται άνευ μέτρου. **Όταν οι λόγοι της δημοσιοποίησης εκλείπουν, η μετάδοση περαιτέρω εικόνων και περιγραφών πρέπει να διακόπτεται.** Τέλος, επισημαίνει ότι στερεοτυπιοί χαρακτηρισμοί και φοβικά σύνδρομα εναντίον πληθυσμιακών ομάδων κατ' αυτό τον τρόπο διαχέονται, ταγιώνονται και οδηγούν περαιτέρω σ' έναν φαύλο κύκλο μισαλλοδοξίας και αδυναμίας σεβασμού του διαφορετικού.

Εκθέτοντας τα παραπάνω σε **έγγραφο** που απέστειλε ο Συνήγορος του Πολίτη προς το ΕΣΡ και την ΕΣΗΕΑ πρότεινε:

- α) την έκδοση οδηγιών σχετικά αφενός με τη χρήση της εικόνας και των προσωπικών στοιχείων των παιδιών, αφετέρου με τον τρόπο παρουσίασης προσώπων και γεγονότων, ώστε να μην ενθαρρύνεται ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και η μισαλλοδοξία
- β) την εγρήγορση των φορέων εποπτείας ως προς τον εντοπισμό και έλεγχο παρόμοιων περιστατικών αντιδεοντολογικού χειρισμού από τα ΜΜΕ
- γ) την οργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης των δημοσιογράφων σχετικά με τη δεοντολογία και τον ενδεδειγμένο χειρισμό υποθέσεων στις οποίες εμπλέκονται ανήλικοι. Στην εκπαίδευση αυτή ο Συνήγορος του Πολίτη είναι διατεθειμένος να συνδράμει με τη γνώση και την εμπειρία του στο πεδίο της προάσπισης και προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο:
Τμήμα Επικοινωνίας
Τζαβάρα Καλλιρρόη τηλ. 2131306610 κιν. 6979448887
Παραγυιός Πέτρος τηλ. 2131306625
Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 2131306604